

<div></div> <div>Építésügyi Ágazati Szabvány</div>	FELVONÓK ÉVENKÉNTI FŐVIZSGÁLATA	MSZ-04-79-88
		Az MSZ-04-79-80 helyett
		D 86
Ежегодное генеральное испытание подъемниковYearly Inspection of Lifts		
<p>Az állami szabványok hatályára vonatkozó rendelkezéseket a szabványosításról szóló 19/1976. (VI. 12.) MT számú rendelet 5-12. §-ai tartalmazzák.</p> <p>A KGST-szabványoknak és a magyar állami szabványoknak a külkereskedelemben való alkalmazását a külkereskedelmi miniszter és a Magyar Szabványügyi Hivatal elnöke a 12/1978. (KkÉ. 14.) KkM-MSZH számú együttes utasításban szabályozta. Az utasítás hatályát a szervezetekre a 8/1978. (X. 28.) KkM számú rendelet terjesztette ki.</p> <p>A szabványban szereplő megjelöléseket, rajz- és betűjeleket, megnevezéseket, minőségi osztály megjelöléseket, valamint a szabványban meghatározott fogalmakat csak az állami szabványban meghatározott értelemben szabad használni, abban az esetben is, ha a szabványtól való eltérés egyébként nincs engedélyhez kötve [19/1976. (VI. 12.) MT számú rendelet 11.§].</p> <p>E szabvány alkalmazása kötelező*, előírásaitól eltérni az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium engedélyével szabad.**</p> <p>E szabvány hatálya a magánkisiparra is kiterjed.</p> <p>E szabvány tárgya használatbavételi engedély alapján üzemelő felvonóberendezések évenkénti fővizsgálata.***</p>		
TARTALOM		
<div><div><div>1. Műszaki követelmények.....</div><div>2. A fővizsgálat előkészítése</div><div>3. A fővizsgálat elvégzésének feltételei</div><div>4. A fővizsgálat végrehajtása</div><div>5. Vizsgálati jegyzőkönyv</div><div>A szövegben említett magyar állami szabványkiadvány.....</div><div>A tárggyal kapcsolatos magyar állami szabványkiadványok</div><div>A tárggyal kapcsolatos jogszabályok</div></div><div><div>2</div><div>2</div><div>2</div><div>2</div><div>5</div><div>6</div><div>6</div><div>6</div></div></div>		
<div><div><div>* Az állami szabványok hatályára vonatkozó szabályokat a szabványosításról szóló 19/1976. (VI. 12.) MT sz. rendelet 5–12. §-a tartalmazza.</div><div>** Az eltérési engedély iránti kérelmet az ÉVM Építőipari Fejlesztési Főosztálynak címezve az Építésügyi Szabványosítási Központhoz kell benyújtani (Bp. 69. Pf. 1502.)</div><div>*** 17/1973. (V. 15.) ÉVM számú rendelet</div></div></div>		
A jóváhagyás időpontja: 1988. július 20.	A hatálybalépés időpontja: 1988. november 1.	

1. MŰSZAKI KÖVETEMÉNYEK

A felvonóra vonatkozó műszaki követelményeket a létesítéskor, illetve felújításkor érvényes előírások határozzák meg. Az alkatrészekre vonatkozóan, ha azok az eredeti konstrukciótól eltérnek, akkor az alkatrész beépítésének időpontjában érvényes előírások a mértékadóak.

2. A FŐVIZSGÁLAT ELŐKÉSZÍTÉSE

- 2.1. A vizsgálat időpontját a felvonószakértő* határozza meg. Amennyiben a felvonó beépítési helyén folyamatos karbantartói jelenlét nincs, úgy a felvonószakértő a vizsgálat időpontjáról az üzembentartót (15 nappal korábban) értesíti.
- 2.2. Az üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy vizsgálat időpontjára a felvonó karbantartója (2 fő), valamint a felvonó kezelője jelen legyen, és a vizsgálat műszaki feltételei, a szükséges eszközök, szerszámok stb. meglegyenek.
- 2.3. Az üzemeltetőnek továbbá gondoskodnia kell arról is, hogy a felvonókönyv és a legutóbbi érintésvédelmi jegyzőkönyv a felvonószakértőnek a rendelkezésére álljon.

3. A FŐVIZSGÁLAT ELVÉGZÉSÉNEK FELTÉTELEI

A vizsgálat megkezdhető, ha

- a 2.1–2.3 pontok szerinti előkészítés hiánytalan és
- a vizsgálat megtartásának – balesetveszélyt előidéző tárgyi vagy személyi akadály a nincs.

Amennyiben a felvonószakértő a felsorolt feltételek bármelyikének hiánya miatt a vizsgálatot nem kezdte meg, illetőleg azt felfüggeszteni volt kénytelen, úgy köteles e tényt és annak okát jegyzőkönyvileg rögzíteni.

4. A FŐVIZSGÁLAT VÉGREHAJTÁSA

A vizsgálat általános szempontjai

A vizsgálat során ellenőrizni kell a felvonó azon kopó vagy öregedő alkatrészeit, melyek meghibásodása az üzemeltetés biztonságát károsan befolyásolhatja.

A felvonó műszaki állapotának és biztonsági berendezéseinek vizsgálata, a műszaki követelmények alapulvételével, kiterjed a korábban észrevételezett hiányosságokra, az azóta végzett javításokra, illetve változásokra, a felvonókönyv ellenőrzésére.

* Felvonószakértőn jelen szabványban az Építésügyi Minőségellenőrző Intézet Felvonóvizsgáló Állomásának megbízott dolgozóját kell érteni.

4.1. A zuhanásgátló berendezés vizsgálata

- 4.1.1. Sebességhatárolóval működtetett fogókészülék esetén ellenőrizni kell, hogy a sebességhatároló az előírt sebességértékeknél hozza-e működésbe a fogókészüléket.
A próbatárcsára helyezett hajtóelemmel a fogókészülék működtetése nem követelmény.
Nem kell ezt az ellenőrzést elvégezni, ha a készülék típusvizsgálattal rendelkezik és beállítás után leplombált.
A sebességhatároló próbája után az üzemi sebességgel „le” irányban mozgó üres fülke fogókészülékét a sebességhatároló kézi kioldásával kell működtetni.
- 4.1.2. Ha a fogókészüléket csak a függesztőfej működteti, úgy a vizsgálatot üres fülke mellett ejtőpróbával kell elvégezni.
- 4.1.3. Ha a fogókészüléket fogófenék is működteti, működtetőképességét üres fülkével kell ellenőrizni.
- 4.1.4. Az ellensúly zuhanásgátló berendezésének ellenőrzése során a 4.1.1 pontban foglaltak értelemszerű alkalmazásával kell a vizsgálatot elvégezni.
- 4.1.5. Ellenőrizni kell, hogy a sebességhatároló, illetve fogókészülék működésekor a biztonsági kikapcsolás megtörtént-e.

4.2. A hajtótárcsa és az acélsodronykötél kapcsolatának vizsgálata

A vizsgálatot az **MSZ-04-77** szabvány 3.4.1. és 3.4.3. pontjában foglaltak szerint kell elvégezni.

4.3. A végkapcsoló vizsgálata

A vizsgálatot az **MSZ-04-77** szabvány 3.5. pontjában foglaltak szerint kell elvégezni.

4.4. Az ütközők vizsgálata

- 4.4.1. Merev ütköző esetén ellenőrizni kell annak meglétét és épségét.
- 4.4.2. Fékező-ütköző esetén a vizsgálatot a névleges sebességgel haladó üres fülkének az ütközőre futtatásával kell elvégezni.
- 4.4.3. Hidraulikus ütköző esetén ellenőrizni kell a folyadékszint magasságát, továbbá, hogy működésekor a biztonsági kikapcsolás is megtörtént-e.

4.5. Az üzemi fék ellenőrzése

- 4.5.1. Ellenőrizni kell a fék zajmentes, szimmetrikus működését, a fékpofák kopottságát, a tengelykapcsoló megfelelő rögzítettségét, ékelését.
- 4.5.2. Ellenőrizni kell a féknyomaték növelésének lehetőségét és a fék kézi nyithatóságát.

4.6. A függesztő elemek és szerkezetek vizsgálata

- 4.6.1. Ellenőrizni kell, hogy a kötelek elemi szálainak kopása, törése 0,5 m-es szakaszon nem éri-e el az összes elemi szál keresztmetszetének 15%-át, vagy valamelyik pászma 5%-át.

- 4.6.2. El kell végezni az **MSZ-04-77** szabvány 3.8.3 és 3.8.4 pontja szerinti ellenőrzést.

4.7. Az akna és szerelvények vizsgálata

- 4.7.1. Szemrevételezéssel ellenőrizni kell az aknát határoló falak, szerkezetek és süllyeszték állapotát. Ellenőrizni kell az állomási előterek megvilágítását.
- 4.7.2. Ellenőrizni kell, hogy a felvonóhoz rendeltetésszerűen nem tartozó tárgyak, szerkezetek nincsenek-e beépítve az aknába.
- 4.7.3. Ellenőrizni kell az aknaajtók és biztonsági berendezéseiknek megfelelő beépítését, beállítását és működését.

4.8. A fülke és szerelvényeinek vizsgálata

A vizsgálatot az **MSZ-04-77** szabvány 3.10.1....3.10.6 pontjaiban foglaltak szerint kell elvégezni.

4.9. A géphelyiség és kerékhelyiség vizsgálata

- 4.9.1. Szemrevételezéssel ellenőrizni kell a gépház és értelemszerűen a kerékhelyiség szellőzését, világítását, határoló falainak, szerkezeteinek állapotát, az ajtók zárhatóságát, a kézilámpa, a dugaszoló aljzatok, a felvonó tartozékainak (kötélszorítók, féknyitó stb.) a teheremelő szerkezet, a tűzoltó készülék meglétét.
- Ellenőrizni kell továbbá a villamos kapcsolási rajz, az üzemeltetési és karbantartási utasítás, valamint az oktató, figyelmeztető és jelző táblák meglétét.
- 4.9.2. Ellenőrizni kell a hajtómű és motor egytengelyűségét, a hossz- és holtjáték mértékét, a kenőanyagok mennyiségét. Üzemközben ellenőrizni kell a hang és rezgés szigetelés megfelelését, továbbá az **MSZ-04-77** szabvány 3.11.3 és 3.11.4 pontjaiban előírtak betartását.

4.10. A villamos berendezések vizsgálata

- 4.10.1. Ellenőrizni kell az érintésvédelmi és szigetelés ellenállás-mérési bizonylatok meglétét és érvényességét, továbbá azt, hogy a kivitelezésben a mérés óta változás nem történt-, állapotukban bekövetkezett változás nem veszélyezteti-e hatékonyságukat.
- 4.10.2. Szemrevételezéssel ellenőrizni kell a villámvédelem bekötésének épségét, továbbá, hogy az **Országos Tűzvédelmi Szabályzat** előírása alapján esedékes tűzvédelmi felülvizsgálat megtörtént-e.
- 4.10.3. Ellenőrizni kell az erőátviteli és a vezérlő áramkörben alkalmazott túláramvédelmi szervek szabványosságát.
- 4.10.4. Ellenőrizni kell a villamos szerelvények épségét, rögzítettségét, az elosztódobozok, készülékek fedeleinek felszereltségét.

4.11. A felvonó üzemszerű működésének vizsgálata

- 4.11.1. Ellenőrizni kell a felvonónál kialakított működési lehetőség hatályos előírások szerinti működőképességét.

- 4.11.2. A mérési próbák során meg kell figyelni a berendezés csendes, nyugodt járását és a felvonóra megadott üzemidő tényező (bi) illetve kapcsolási szám túllépése nélkül a kritikus részek melegeledését.

4.12. A körforgók vizsgálati követelményei

- 4.12.1. A vizsgálatot úgy kell lefolytatni a jelen szabványban előírt vizsgálati követelmények értelemszerű alkalmazásával, hogy annak alapján a berendezés működtetésének és használatának biztonságossága egyértelműen megállapítható legyen.
- 4.12.2. A körforgó sajátos kialakításából adódóan a következő vizsgálatok elvégzése szükséges:
- a fülkevezető láncok és szerkezeti elemek ellenőrzése, elhelyezésük, épségük és működésük szakaszos üzemeltetéssel történő tüzetes, szemrevételezéses vizsgálata a láncok teljes hosszában,
 - a fülkék és fülkevezető láncok kapcsolatának vizsgálata, minden egyes rögzítő elem beállításának, rögzítésének és működésének ellenőrzésével,
 - a fülkevezető láncok olajozásának ellenőrzése,
 - a fülkék biztonságos, egyenletes és lökésmentes haladásának érzékszervi vizsgálata,
 - vészleállítók és jelzőberendezések kézi működtetéssel történő egyenkénti kipróbálása,
 - leállító billenő deszkák (életvédelmi biztonsági rácsok), valamint a fülkék és kilépők billenő küszöbeinek kézi működtetéssel történő kipróbálása,
 - a különleges feliratok, figyelmeztetések, nyílászárók, láncok meglétének és előírászerűségének vizsgálata.

4.13. Hidraulikus felvonók vizsgálata

A vizsgálatot az **MSZ-04-77** szabvány 3.1.5.2 és 3.1.5.3 pontjaiban foglaltak, valamint a villamos üzemi felvonókra vonatkozó vizsgálati előírások értelemszerű alkalmazásával kell elvégezni.

5. VIZSGÁLATI JEGYZÖKÖNYV

A felvonószakértő a vizsgálat befejeztével, annak eredményét vizsgálati jegyzőkönyvben rögzíti. A vizsgálati jegyzőkönyv tartalmazza a felvonó üzemeltetőjének nevét és címét, a felvonó helyét, azonossági számát, jellegét, teherbírását, a beszállóhelyek számát, a vizsgálat időpontját és a szakértő megállapításait. A szakértő tartozik nyilatkozni, hogy a felvonó további rendeltetésű üzemeltetésre megfelel, vagy nem felel meg.

- A felvonószakértő a felvonó azonnali leállítása iránt kell, hogy intézkedjen az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető esetekben,
- kevésbé súlyos hiányosságokra határidőzött javítás, illetve hiánypótlás írható elő (pl. nem megfelelő karbantartás),
- biztonságot egyelőre még nem veszélyeztető nagyobb kopásokra vagy elhasználódásokra a felvonószakértő észrevételt tesz és a karbantartó figyelmét felhívja a fokozottabb ellenőrzésre,
- a vizsgálati jegyzőkönyvből 1–1 példányt kap az I. fokú építésügyi hatóság és az üzemeltető, 2 példányt pedig az ÉMI Felvonóvizsgáló Állomás,
- a fővizsgálat időpontját és annak eredményét, a jegyzőkönyvben rögzített szöveggel azonosan, a felvonószakértő tartozik a felvonókönyvbe bevezetni és aláírással ellátni.

A SZÖVEGBEN EMLÍTETT MAGYAR ÁLLAMI SZABVÁNYKIADVÁNY

Felvonók ütembehelyezési vizsgálata

MSZ-04-77

A TÁRGGYAL KAPCSOLATOS MAGYAR ÁLLAMI SZABVÁNYKIADVÁNYOK

Felvonógépkönyv

MSZ KGST 291

Felvonók grafikus jelei

MSZ KGST 632

Villamos felvonók fülkéje, ellensúlya,
vezetősínei

MSZ KGST 726

Villamos felvonók biztonsági berendezései

MSZ KGST 727

Létesítési biztonsági szabályzat 1000 V-nál

nem nagyobb feszültségű erősáramú villamos berendezések
számára. Általános előírások

MSZ 1600/1

Felvonók létesítése. Általános rendeltetésű
felvonók műszaki követelményei

MSZ-04-11/1

–. Biztonsági felvonók műszaki követelményei

MSZ-04-11/3

–. Körforgó személyfelvonók műszaki követelményei

MSZ-04-11/4

–. Hidraulikus felvonók műszaki követelményei

MSZ-04-11/5

A TÁRGGYAL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

A 2/1986. (II. 27.) ÉVM számú rendelettel közzétett Országos Építésügyi Szabályzat

A 17/1973. (V. 15.) ÉVM számú rendelet a felvonók létesítéséről, üzemeltetéséről és ellenőrzéséről

A 4/1980. (XI. 25.) BM számú rendelettel kiadott Országos Tűzvédelmi szabályzat.

Szabványkiadvány (Szabvány, Műszaki Irányelvek) alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy nem jelent-e meg helyesbítése, módosítása, kiegészítése, hatálytalanítása (visszavonása). Az állami szabványkiadványok érvényességében beálló minden változás megjelenik a Szabványügyi Közlönyben.

A gyakorlati tapasztalatok alapján ajánlatosnak látszó - az építésügyi ágazati szabványkiadványokra vonatkozó - módosító indítványokat, megfelelő indoklással az Építésügyi Szabványosítási Központhoz kell beküldeni (1502 Budapest, Pf. 69. Budapest XI., Diószegi út 37.).

Az építésügyi ágazati szabványkiadványok az Építésügyi Tájékoztatási Központ boltjában (1400 Budapest, Pf. 83, Budapest VII., Rumbach Sebestyén utca 15/a), valamint a Szabványboltban (1431 Budapest, Pf. 162. Budapest VIII., Üllői út 24.) vásárolhatók meg.